

ขบวนการแก้ปัญหา

นักจิตวิทยาากล่าวว่า การคิดแก้ปัญหามักมีขอบเขตเฉพาะในสิ่งที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจหรือไม่เคยมีมโนทัศน์ (Concept) ทอสด้านการนั้นมาก่อน ในขณะที่จะเกิดคำถามขึ้นในใจ เช่น เกิดอะไรขึ้น ตนควรจะทำอย่างไร เป็นต้น แสดงว่าบุคคลนั้นกำลังเผชิญกับปัญหาที่ต้องแก้ไข (Problem Solving Situation) เมื่อแก้ปัญหาได้สำเร็จหรือหาคำตอบได้ การคิดก็จะสิ้นสุดลงระยะหนึ่ง¹ ดังนั้น ขบวนการคิดก็คือ ขบวนการแก้ปัญหาเท่านั้นเอง ในชั้นเรียนการสร้างปัญหาขึ้นเป็นโจทย์หรือคำถาม เพื่อให้ให้นักเรียนคิดหาเหตุผล เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ ปลูกฝังให้มีความสนใจในการใ้ถาม เพื่อสืบสวนข้อเท็จจริงต่าง ๆ ถ้านักเรียนมีคุณสมบัติดังกล่าว ย่อมสามารถนำไปประยุกต์กับการแก้ปัญหาอื่น ๆ เป็นแนวทางไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ และเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าต่อสังคม²

เมื่อมีความจำเป็นจะต้องแก้ปัญหา สิ่งแรก คือ การแยกแยะและวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อดูว่า มีสิ่งใดที่จะช่วยแก้ไขปัญหานั้นได้ ซึ่งในขั้นนี้ ไม่เพียงแต่จะเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบตาม

¹A.P. Woodruff, "The Use of Concepts in Teaching and Learning", Journal of Teacher Education, 15, 83(1964) P.90.

²John B. Carrol, Language and Thought, (New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1964) P.76.

สติปัญญาทั่วไปเท่านั้น แต่ต้องอาศัยประสบการณ์เดิม และความรูพื้นฐานไปสู่สถานการณ์ใหม่ อีกด้วย³ แต่บางครั้ง แม้นักเรียนที่มีสติปัญญาสูงก็ไม่สามารถจะนำความรู้พื้นฐานมาประยุกต์ ในการแก้ปัญหาใหม่ได้ แสดงว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้การแก้ปัญหาควยวิธี แบบท่องจำ และ เรียนแบบโดยปราศจากความเข้าใจ ทั้งนี้ เพราะ การเรียนรู้ข้อเท็จจริงหรือ การนำข้อเท็จจริงไปใช้แก้ปัญหาใหม่ เป็นขบวนการที่แตกต่างกัน การเรียนรู้จากการแก้ปัญหาค่าสำเร็จ ใน สถานการณ์หนึ่งก็ไม่ได้หมายความว่า ต้องแก้ปัญหสถานการณ์อื่น ๆ ได้เสมอไป⁴ ดังนั้น บางอย่างที้นักเรียนกล่าวว่ายาก อาจมีสาเหตุเนื่องจาก การขาดความรู้ที่จำเป็น แต่เป็นเพราะ ไม่เข้าใจการแก้ปัญหาเป็นส่วนใหญ่⁵

เป็นที่ยอมรับว่า การแก้ปัญหาค่าสำเร็จจะต้องมีข้อเท็จจริง (Facts) แก่เออร์⁶ (Gaier) กล่าวว่า แม้ข้อเท็จจริงจะเป็นสิ่งจำเป็นแต่ข้อเท็จจริงอย่างเดียว ไม่เป็นเงื่อนไข

³ J. Charles Jones, Learning : Professional Education for Teachers, (Harcourt: Brace and World, Inc., 1967), P. 142.

⁴ Robert L. Thorndike, " How Children Learn The Principles and Techniques of Problem - Solving " Learning and Instruction, Chicago, 1950, P. 195.

⁵ William C. Morse and G. Max Wingo, Psychology and Teaching, (D.B. Taraporevala Sons and Co., Private Ltd., 1962) , P. 207.

⁶ E.L. Gaier , " The Role of Knowledge in Problem - Solving" Progressive Education, 30 (1953) , P. 138.

หลักการทั่ว ๆ ไป (General Principle) สำหรับให้ผู้สอบแยกแยะและวิเคราะห์สถานการณ์ด้วยตนเอง เพื่อความมีสิ่งใจจะช่วยแก้ปัญหาได้ และจะแก้อย่างไร

2. เป็นแบบสอบเกี่ยวกับความสมคูลย์ มีทั้งหมด 6 ชุด ๆ ละ 4 ข้อ แต่ละชุดของปัญหาอาจจะแก้ไขวิธีที่แตกต่างกัน 2 วิธี คือ 1) ใช้หลักการอันเดียวกัน 2) ใช้ข้อเท็จจริงทั้ง 4 ข้อ (กลุ่มตัวอย่างอาจจะใช้ทั้ง 2 วิธีรวมกันได้) หลักการทั่ว ๆ ไปนั้น สามารถประยุกต์ใช้แก้ปัญหาได้ทั้ง 4 ข้อในชุดเดียวกัน ส่วนข้อเท็จจริงแต่ละอันใช้แก้ปัญหาได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น

3. ผู้ทำแบบสอบฉบับนี้มีอิสระที่จะเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งหรือทั้งสองวิธีก็ได้ ในการทำแบบสอบแต่ละชุด

4. แต่ละชุดของปัญหามีรูปแบบที่เหมือนกัน แต่รูปแบบและความซับซ้อนจะเพิ่มความยากขึ้นเรื่อย ๆ ในชุดต่อ ๆ ไป

เนื่องจากเป็นที่ยอมรับว่าการที่บุคคลจะแก้ปัญหาได้สำเร็จนั้น จะต้องอาศัยข้อเท็จจริง (Facts) หรือหลักการ (Principle)⁸ แบบสอบ บี.พี.ที. ที่สร้างขึ้นนั้นใช้ทั้งข้อเท็จจริง (Facts) และหลักการ (Principle) ในการแก้ปัญหา ดังนั้นแบบสอบ บี.พี.ที. ฉบับนี้จึงมีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

วิธีการแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการ และโดยอาศัยข้อเท็จจริงของครอสส์ และ แกเออร์ เป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหา เพื่อจะทดสอบดูว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาโดยหลักการนั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 4 จะแตกต่างกันหรือไม่หรืออย่างไร

งานการศึกษามัธยมศึกษาในประเทศไทย

คณะกรรมการอำนวยการศึกษามัธยมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดขอบเขตและความหมายของการศึกษามัธยมศึกษาไว้เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2514 ดังนี้

การศึกษามัธยมศึกษา คือประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหลาย ที่จัดขึ้นให้แก่ประชาชนที่มีอายุครบ เกณฑ์บังคับตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา นอก ระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนภาคปกติ

⁸ Gaier; loc. cit.

ประวัติและความเป็นมา

การจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศไทย เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2483 แต่ยังไม่แพร่หลายนัก ต่อมาในปี พ.ศ. 2492 ได้จัดตั้งแผนกอาชีวศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นที่กองการศึกษาผู้ใหญ่ และในปี พ.ศ. 2503 ได้จัดตั้ง ร.ร.ฝึกอาชีพเคลื่อนที่แห่งแรกขึ้นที่จังหวัดชุมพร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมวิชาชีพได้เริ่มจัดตั้งขึ้น ทำให้งานการศึกษาผู้ใหญ่แพร่หลายยิ่งขึ้นเป็นลำดับ

งานการศึกษาผู้ใหญ่ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานอื่นร่วมดำเนินการอีก

วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาผู้ใหญ่

ตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2515 - 2519) รัฐมีนโยบายที่จะส่งเสริมการศึกษานอกโรงเรียนให้มิตผลดียิ่งขึ้น พร้อมกับสนับสนุนการศึกษาผู้ใหญ่ให้แพร่หลาย เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว งานการศึกษาผู้ใหญ่โดยกองการศึกษาผู้ใหญ่ ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ คือ

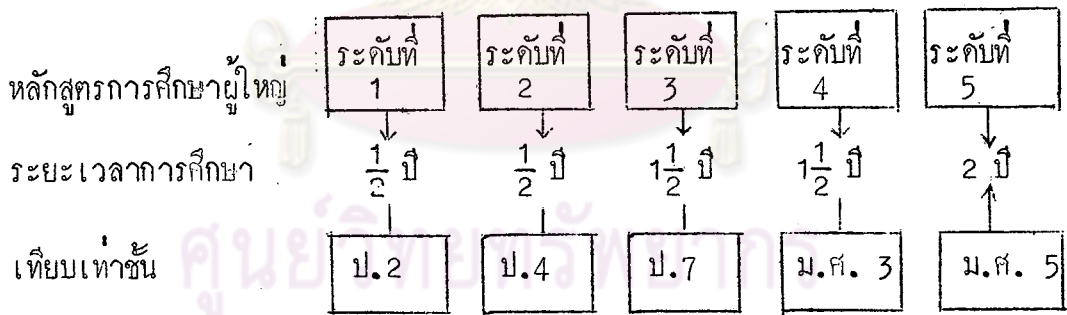
1. เพื่อแก้ไขการไม่รู้หนังสือ และป้องกันการลืมหนังสือ
2. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทัศนคติและทักษะในวิชาชีพให้แก่ประชาชน
3. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
4. เพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้เป็นคนที่มีประสิทธิภาพของประเทศชาติ⁹

⁹ กรมสามัญศึกษา, เอกสารการศึกษางานกองการศึกษาผู้ใหญ่, (กองแผนงาน และฝ่ายแผนงาน กองการศึกษาผู้ใหญ่, 2515), หน้า 26.

การดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่

การดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่ แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่จัดเป็นชั้นเรียนได้รับวุฒิเท่ากับโรงเรียนภาคปกติ หลักสูตรนี้ จัดเพื่อประชาชนที่ไม่มีโอกาสได้ศึกษาในโรงเรียนภาคปกติ ผู้ได้รับประกาศนียบัตรตามหลักสูตรนี้ มีสิทธิเท่ากับผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนภาคปกติ โรงเรียนผู้ใหญ่ประเภทนี้ จัดตั้งขึ้นในโรงเรียน หรือสถานที่ของหน่วยราชการ องค์กร สมาคม และของเอกชน โดยใช้อาคารเรียน อุปกรณ์การสอนของโรงเรียนภาคกลางวัน หรือของหน่วยราชการนั้น ๆ มาใช้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ ส่วนทางกองการศึกษาผู้ใหญ่ ช่วยเหลือด้านวัสดุอุปกรณ์ และค่านการนิเทศ โรงเรียนผู้ใหญ่ประเภทนี้ มีหลักสูตรเทียบเท่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น ประถมศึกษาตอนปลาย มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็นหลักสูตรระดับที่ 1 ระดับที่ 2 , ระดับที่ 3, ระดับที่ 4 และระดับที่ 5 เทียบเท่ากับ ป.2, ป.4, ป.7, ม.ศ. 3 และม.ศ. 5 (มีทั้งสองแผนก) ตามลำดับ ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษาสั้นกว่าการเรียนภาคปกติ ยกเว้นระดับที่ 5 ดังแสดงไว้ในแผนภูมิข้างล่างนี้

ประเภทที่จัดเป็นหลักสูตรตามความต้องการของประชาชน หลักสูตรนี้จัดตามความต้องการของประชาชนเพื่อมุ่งสอนเฉพาะเรื่อง เป็นระยะเวลาเพียงสั้น ๆ ตั้งแต่ 5 ชั่วโมง ถึง 600 ชั่วโมง มักเปิดสอนในตอนเย็น วิชาที่เปิดสอนมี 4 หมวดวิชา คือ อุตสาหกรรม ธุรกิจ คหกรรม และเกษตรกรรม เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า ตัดผม ช่างเครื่องยนต์ ช่างวิทยุ ช่างเชื่อมโลหะ ตอนต้นไม้ ตอนสัตว์ ฯลฯ มีทั้งประเภทโรงเรียนผู้ใหญ่ประจำที่ โรงเรียนผู้ใหญ่เคลื่อนที่ และโรงเรียนฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่

3. ประเภทไม่เป็นชั้นเรียน เป็นการจัดเพื่อส่งเสริมความรู้ให้แก่ประชาชน ด้วยวิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นการจัดให้แก่กลุ่มชนเป็นจำนวนมาก ที่ดำเนินการอยู่ในเวลานี้ได้แก่

ก. การจัดห้องสมุดประชาชน ได้แก่ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัด ห้องสมุดประชาชนประจำอำเภอ ห้องสมุดเคลื่อนที่ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

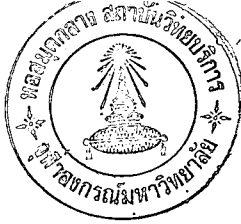
ข. การจัดหนังสือพิมพ์สำหรับชนบท ได้แก่จัดทำหนังสือวารสารผู้ใหญ่ขึ้นออกเป็นรายปักษ์ ใช้สำนวนถ้อยคำง่าย ๆ เหมาะแก่คนที่อยู่ในชนบท

ค. การจัดหน่วยโสตทัศนศึกษาประจำจังหวัด หน่วยงานที่ทำหน้าที่นำข่าว ประกาศ บทความ และความรู้ต่าง ๆ ไปสู่ประชาชน ดำเนินงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานของรัฐบาลสู่ประชาชนด้วยวิธีการจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ และจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน

ง. จัดรายการให้ความรู้ทางสื่อมวลชน เช่นวิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ครอสส์และแกเออร์¹⁰ (Cross and Gaier) ได้ศึกษาวิธีการแก้ปัญหา ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสร้างแบบสอบขึ้นใหม่ เรียกว่า บี.พี.ที. (The Balance Problems Test) เพื่อใช้วัดและเปรียบเทียบความชอบในการเลือกวิธีการแก้ปัญหาในขอบเขตที่กำหนดให้ ระหว่างนักเรียนกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 39 คน ซึ่งมีความรู้พื้นฐานในวิชาการต่างกัน ผลปรากฏว่า วิธีการแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

โรเบิร์ต¹¹ (Robert) ได้ศึกษาขบวนการ หรือเทคนิคในการแก้ปัญหา ของนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ และนักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาของนักเรียน วิทยาศาสตร์เกรด 9 จากนักเรียนทั้งหมด 140 คน คัดเลือกโดยวิธีสอบ นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จหมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนมากกว่า 3 สุ่มออกมา 20 คน นักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จหมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า 3 สุ่มออกมา 20 คน รวมทั้งหมด 40 คน แล้วแบ่งเป็น 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่ประสบผลสำเร็จ 10 คน นักเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ 10 คน ให้นักเรียนทั้งสองกลุ่ม แก้ปัญหา 10 ปัญหา โดยวิธีคิดต่าง ๆ คือ ให้นักเรียนที่จะตอบปัญหาทุกครั้ง ๆ ตามที่ตนคิดในขณะที่กำลังแก้ปัญหาอยู่ นักเรียนจะได้รับการฝึกประมาณ 2 - 3 ปัญหา ก่อนทดสอบจริง การทดสอบทำเป็นรายบุคคล คำพูดระหว่างนักเรียนและผู้วิจัยจะบันทึกในเทป แล้วนำไปวิเคราะห์ดูเขาพบว่า ขบวนการแก้ปัญหาของพวกที่ประสบผลสำเร็จ และพวกที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ภายในกลุ่มเดียวกัน มีความแตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม ผลการทดลองสรุปได้ว่า กลุ่มที่ประสบผลสำเร็จ มีคุณสมบัติดังนี้

1. มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง
2. มีความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง และแนวคิดในการแก้ปัญหามากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง
3. สามารถตั้งขอบเขตของปัญหาและเข้าใจปัญหามากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง
4. สามารถใช้ความคิด และรู้จักอุปกรณ์การแก้ปัญหาได้ตรงปัญหามากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง
5. รู้จักใช้เกณฑ์การหาคำตอบดีกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง
6. ใช้ความคิดวิเคราะห์ไตร่ตรองในการแก้ปัญหามากกว่าอีกกลุ่มหนึ่ง

007097

II

J.B. Robert, "A Study of the Problem - Solving Process of Successful and Nonsuccessful Problem Solver in Nine Grade Science" Dissertation Abstracts I2 (25) : 7088, June, 1965.

บลูม และ โบรเคอร์¹² (Bloom and Broder) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างนิสิตมหาวิทยาลัยชิคาโก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่แก้ปัญหาสำเร็จกับกลุ่มที่แก้ปัญหาไม่สำเร็จจากการสอบรวบยอด (Comprehensive examination) ซึ่งข้อสอบประเภทนี้ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียนมาโดยตรง แต่เกี่ยวกับการนำความรู้ที่เรียนมาแล้วใช้ในการแก้ปัญหา ผลปรากฏว่า นิสิตกลุ่มที่แก้ปัญหาไม่สำเร็จ เป็นกลุ่มที่มีความรู้ แต่นำมาประยุกต์ (apply) กับปัญหาใหม่ในการสอบไม่ได้ นอกจากนี้ยังไม่พยายามจะเข้าใจในแนวทางที่แนะไว้ให้ และไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า สิ่งที่กำหนดให้ นั้น มีรายละเอียดที่จำเป็นเพียงใด ไม่สามารถแยกแยะปัญหาออกเป็นช้อยย่อย ๆ ตลอดจนไม่รู้จักการสมมุติสิ่งที่จะเป็นตัวเชื่อมโยงในการคิด นิสิตกลุ่มนี้ มักคิดอยู่แต่เพียงว่า คนไม่ทราบจะหาคำตอบได้อย่างไร หรือแก้ปัญหาไม่ได้เนื่องจากมีรายละเอียดไม่เพียงพอ

บัสเวลล์ และ เคอร์ช¹³ (Buswell and Kersh) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถในการคิดแยกแยะสิ่งที่จะใช้ในการแก้ปัญหา (key) 3 ชนิด ได้แก่ ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง และข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดที่จำเป็น แต่โจทย์มิได้กำหนดให้โดยใช้อย่างง่าย ๆ ดังตัวอย่าง

12

B.S. Bloom and Lois J. Broder "Problem - Solving Processes of College Students" Supplementary Educational Monograph, University of Chicago Press, 73 1950, PP.1-109.

13

G.T. Buswell and B.Y. Kersh, "Patterns of Thinking in Solving Problems," University of California Publications in Education, Vol. 12, 2: 1956, P P.63-148.

"วันที่ 14 มิถุนายน นายสมิธ กับลูกชาย ซึ่งมีอายุ 17 ปี ขีบริดมรทุก และจำนวนหนึ่ง เพื่อนำไปขายที่ตลาดควยราคาปอนด์ละ 35 เซนต์ ถ้าและมีน้ำหนักเฉลี่ย ตัวละ 60 ปอนด์ เขาจะไ้รับเงินเป็นจำนวนเท่าไร"

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาบันิสิคมหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่า มีนักเรียนประมาณครึ่งหนึ่งที่สามารแยกแยะสิ่งที่จะนำไปแก้ปัญหาได้ ทุกคนเห็นว่า อายุของลูกชายและสถานที่เป็นข้อเท็จจริงที่ไม่เกี่ยวข้อง และมีนักเรียนจำนวนน้อยมากที่มองเห็นสิ่งจำเป็นที่โจทย์ไม่ได้กำหนดให้หรือมองเห็นว่า การที่จะหาคำตอบได้นั้น จะต้องรู้ว่า "แกะที่นำไปขายนั้นมีกี่ตัว" บุสเวลล์และเคอร์ช สรุปรว่า การที่นักเรียนขาดความสามารถในการแยกแยะเช่นนี้เนื่องมาจากนักเรียนได้รับการฝึกฝนการแก้ปัญหาโดยเน้นคานท์กษะ

ปี พ.ศ. 2517 สมทรง อิศวกุล (14) ได้ศึกษาระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็คเสร์จ และเปรียบเทียบกับระดับการรู้หนังสือของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ว่าแตกต่างกันหรือไม่ เทียบเท่ากับระดับการรู้หนังสือของนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาชั้นใด ตัวอย่างประชากร คือ ผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็คเสร์จ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 50 คน และผู้มนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3 และ 4 จากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอมะเมือง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มละ 200 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานวิชาเลขคณิต และวิชาภาษาไทย ของกองการประถม

14 สมทรง อิศวกุล, ระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็คเสร์จ (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517).

ศึกษา กรมสามัญศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาคะแนนเฉลี่ย ขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยปรากฏว่า ระดับการรู้หนังสือของผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ มีขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยเป็น 34.39% ถึง 42.50% ซึ่งต่ำกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่สูงกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และถ้าพิจารณาแยกเป็นรายวิชา ปรากฏว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจากโครงการมีความรู้ภาษาไทยใกล้เคียงกับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แต่สูงกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แต่ความรู้วิชาเลขคณิตต่ำกว่านักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และใกล้เคียงกับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ปี พ.ศ. 2517 มยุรี ศรีชัย¹⁵ ได้ศึกษาถึงระดับการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และเปรียบเทียบกับนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ว่าแตกต่างกันหรือไม่ เทียบเท่ากับนักเรียนที่จบประถมศึกษาชั้นใด โดยสุ่มตัวอย่างประชากรผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 225 คน และนักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3, 4 และ 5 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวนกลุ่มละ 200 คน การจัดระดับการรู้หนังสือ ใช้แบบสอบถามมาตรฐานวิชาภาษาไทย เลขคณิตฉบับที่ 1 ก และเลขคณิต ฉบับที่ 2 ก. ระดับประถมศึกษาตอนต้น ของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยงเป็น 0.854, 0.877 และ 0.749 ตามลำดับ แล้ววิเคราะห์ด้วยการหาคะแนนเฉลี่ย (Mean) ขอบเขตของคะแนนเฉลี่ยของประชากรที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % และการทดสอบค่าที

15

มยุรี ศรีชัย ระดับการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

(วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517).

